

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoPno/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118210378
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3118210378.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, štátnej občianky SR, trvale bytom F. G. XXX, H. G., t. č. bytom I. XX, H., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková, so sídlom Piaristická 6667, Trenčín a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana SR, trvale bytom J. XXXX/XX, F., t. č. bytom A. XX, K., právne zastúpeného Mgr. Petrom Hargašom, advokátom so sídlom D. XX, K., za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline sp. zn. 14CoP/67/2024, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/260/2018-900 zo dňa 29. novembra 2022, o návrhu otca maloletého dieťaťa zo dňa 12.04.2024 na nariadenie neodkladného opatrenia, spojeného s návrhom zmenu uznesenia Okresného súdu Trenčín, sp.zn.: 26P/113/2021-12 zo dňa 24.09.2021 (ďalej už len „návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 12.04.2024“), takto

rozhodol:

Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 12.04.2024 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Otec podaným návrhom zo dňa 12.04.2024 uviedol, že „uznesenie Okresného súdu Trenčín, sp.zn.: 26P/113/2021-12 zo dňa 24.09.2021 - oznámenie OS TN o zrušení doložky právoplatnosti - nález Ústavného súdu SR pod sp.zn.: I. ÚS 551/2023-42 zo dňa 14.12.2023 ČL. I Návrh na zmenu neodkladného opatrenia 1. Uznesením Okresného súdu Trenčín, sp.zn.: 26P/113/2021-12 zo dňa 24.09.2021 (v prílohe) bolo vo výroku IV. upravené, že: „Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým v každom nepárnom týždni v roku v čase od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a v každom párnom týždni v stredu v čase od 16.00 hod. do 17.00 hod. Matka sa zaväzuje dieťa na styk s otcom riadne pripraviť. Otec si dieťa prevezme na pôde Centra pre deti a rodiny L. H.. Ak sa z akýchkoľvek dôvodov neuskutoční termín odborného poradenstva, otec si maloletého v určenom čase prevezme v mieste jeho bydliska, kde ho aj po skončení styku matke vráti. 2. Uvedená úprav styku mala v tejto predbežnej úprave existovať až do momentu právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn.: 31P/260/2018 (do právoplatného skončenia tunajšieho konania). Vzhľadom na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn.: 7CdoR/18/2023 zo dňa 28.02.2024, právoplatného dňa 04.04.2024 sa tento stav úpravy styku od 04.04.2024 obnovil.“

2. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec uviedol, že v roku 2021 malo dieťa 6 rokov, v súčasnosti má dieťa už skoro 9 rokov, to znamená, že dieťa je podstatným spôsobom samostatnejšie a zvyknuté na otca. Zmenili sa jeho potreby, ako aj potreby otca, otec chce s dieťaťom tráviť viac času, čo neustále prejavuje pred matkou, ako aj pred súdom. Matka otcovi aj v súčasnosti robí napriek tak, že sa striktne drží písomne upraveného styku, vyslovene neumožňuje otcovi styk s dieťaťom nad rámec upraveného styku a pokiaľ je to možné, tak znemožňuje otcovi aj súdom upravený styk.

Uvedené nepochybne vyplýva z početných podaní otca, ako aj z početných neodkladných opatrení, ktoré upravovali styk počas letných alebo zimných sviatkov v minulosti. Podľa otca je v súčasnosti úprava styku nevyhovujúca a to s ohľadom na správanie matky ako aj skutočnosť, že dieťa si zvyklo na otca a otec s ním chce tráviť oveľa viac času. Tento postoj otca je uvedený aj v odvolaní zo dňa 10.01.2023 v čl. XV (bodoch 112. až 118.). Považoval za neprijateľné a v rozpore s právom otca na súkromný a rodinný život podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, ako aj v rozpore s právom otca na ochranu rodiny podľa čl. 41 ods. 1 Ústavy SR, aby otec nemohol tráviť minimálne letné prázdniny s dieťaťom v rovnakom rozsahu ako matka najmä, ak má dieťa skoro 9 rokov a adaptačný proces je datovaný minimálne od začiatku tohto súdneho konania, t.j. od roku 2018. Je podľa otca neprijateľné, aby otec ani po 6 rokoch súdneho konania nemohol byť s dieťaťom dlhšie ako každý druhý víkend ešte aj v čase letných prázdnin. Takáto úprava styku nie je bežná a značným spôsobom vylučuje otca zo života dieťaťa najmä v prípade, ak je matka nastavená nepriateľsky voči otcovi a nie je ochotná otcovi ponechať syna ani o hodinu dlhšie ako je to uvedené v písomných rozhodnutiach.

3. Vzhľadom na neštandardnú dĺžku konania, čo potvrdil aj Ústavný súd SR v Náleze pod sp.zn.: I. ÚS 551/2023-42 zo dňa 14.12.2023 je nepochybné, že v konaní doposiaľ nebol braný do úvahy najlepší záujem dieťaťa, pretože inak by súd vo veci rozhodol oveľa skôr a teda je nepochybné, že konanie bolo vedené len z dôvodu, aby sa konalo. Postup súdu prvej inštancie nebol efektívny a doposiaľ nebolo otcovi priznané riadne rodičovské právo. Otec sa teda týmto neodkladným opatrením domáha toho, aby bol do času právoplatného rozhodnutia vo veci samej upravený styk novým spôsobom tak, aby bol sledovaný najlepší záujem dieťaťa a zachované rodičovské právo otca minimálne v rovnocennom rozsahu ako ho má priznané matka. Otec žije v K. a stále cestuje za synom každú stredu určenú súdom, t.j. strávi cestou v aute viac času ako je priamy styk s dieťaťom. Navyše, ak aj príde skôr za synom ako to upravuje uznesenie Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 26P/113/2021-12 zo dňa 24.09.2021, pričom otec matku o tom vopred informuje, že sa chce so synom stretnúť skôr, t.j. chce zachovať zaužívaný režim nastolený v CDR L. na základe výroku II. uvedeného uznesenia, tak matka nechá otca pokojne (zámerne) sedieť v aute a synovi radšej pustí televízor len, aby otec nemohol byť s dieťaťom dlhšie. Navyše úprava styku je stanovená na čas, kedy je v meste H. dopravná špička a otec pri presune s dieťaťom je viac v aute ako vonku. Argument, že otec môže byť s dieťaťom vonku pri dome matky nie je možné v žiadnom prípade akceptovať a to s ohľadom na komunikáciu matky a jej útoky voči otcovi z minulosti za prítomnosti jej širšej rodiny (fyzické napadnutie otca rodinou matky, následná dlhodobá PN otca a jeho trvalé následky z fyzického útoku). „Súčasne žiadame zohľadniť, že cestovanie autom na trase K. - H. a späť v čase odovzdávania syna na 18.00 hod. spôsobuje, že otcovi v aute do očí nepríjemne svieti slnko pri západe slnka, čo výrazným spôsobom znižuje komfort cestovania, z tohto dôvodu žiadame upraviť aj čas odovzdávania dieťaťa na 19.00 hod. „Súčasne je nevyhnutné upraviť aj miesto preberania dieťaťa a čas preberania dieťaťa, aby otec nemusel prichádzať do kontaktu s matkou, ktorá vytvára nepriateľskú atmosféru a správa sa tak, aby dieťa malo obavu odísť od matky, nepodporuje pokojné odovzdanie dieťa a vytvára v dieťati výčitky, že odchádza s otcom. Z tohto dôvodu navrhujeme, aby si otec mohol dieťa prevziať priamo zo školského zariadenia a nutnosť upraviť miesto preberania vonku pred domom na parkovisku, pretože otec má veľmi zlé skúsenosti s preberaním dieťaťa pred bytom matky, matka zneužíva výhodu domáceho prostredia a otcovi tak ešte viac znemožňuje preberanie dieťaťa. Vzhľadom na uvedené žiadame zmeniť uznesenie Okresného súdu Trenčín, sp.zn.. 26P/113/2021- 12 zo dňa 24.09.2021 spôsobom uvedeným nižšie. Nevyhnutnosť zmeny neodkladného opatrenia vyplýva zo samotnej zmeny pomerov, t.j. z veku dieťaťa, skutočnosti, že dieťa je zvyknuté na otca a skutočnosti, že matka aktívne znemožňuje styk otcovi s dieťaťom. Opodstatnenosť tejto zmeny vyplýva aj z faktu, že nie je bežné, aby otec, ktorý prejavuje záujem byť s dieťaťom, cestuje za ním vždy keď môže, bol vylúčený takýmto spôsobom zo života dieťaťa, t.j. spôsobom upraveným v neodkladnom opatrení. Nutnosť okamžitej zmeny vyplýva aj zo skutočnosti, že otec nemôže byť počas letných prázdnin so synom ani raz neprerušene aspoň 14 dní, čo je úplne v rozpore s bežnou súdnou praxou a bežnou úpravou styku otca s dieťaťom. Súčasne rozhodnutím žiadame uložiť matke sankciu za znemožnenie alebo nerealizovanie styku, pretože z doterajšieho priebehu odovzdávania dieťaťa vyplýva, že matka znemožňuje realizáciu styku a nie je motivovaná otcovi dieťa odovzdať, naopak je motivovaná robiť naschvál a prípadne aj nezdvíhať telefón v čase odovzdávania dieťaťa. Súčasne je táto sankcia nevyhnutná z dôvodu, že matka neumožňuje otcovi ani náhradný termín styku, ak otec nemôže byť s dieťaťom z dôvodu na strane matky. Nutnosť uložiť sankciu vyplýva aj z toho, že otec je jediný povinný cestovať, pričom matka sa v žiadnom rozsahu nepodieľa na nákladoch za cestovanie a zmařením styku nedochádza len ku strate na precestovanom čase, ale aj k reálnym výdavkom na pohonné hmoty. Sme presvedčení, že sankcia v tomto prípade bude motivovať matku k

odovzdávaniu dieťaťa a nebude nutné ju uplatňovať.“ Apeloval na súd, aby nižšie uvedený rozsah úpravy bral aj ako minimálny štandard úpravy styku v rámci rozhodovania vo veci samej (v rámci odvolacieho konania), otec privíta každú úpravu styku nad rámec tohto návrhu. ČL. II. Znenie navrhovaného petitu neodkladného opatrenia. Navrhol nahradiť uznesenie Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 26P/113/2021-12 zo dňa 24.09.2021 v časti úpravy styku tak, že „Otec je oprávnený stretávať sa s dieťaťom každý párný kalendárny týždeň v stredu v čase od 12.00 hod. do 17.30 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v čase od piatku od 10.00 hod. do nedele do 19.00 hod. s výnimkou zimných a letných prázdnin.

Ďalej je otec oprávnený stretávať sa dieťaťom nasledovne: - počas zimných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 08.00 hod. do 30.12. do 19.00 hod. a každý párný kalendárny rok od 30.12. od 08.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 19.00 hod., - počas letných prázdnin každý nepárny rok od 16.07. od 08.00 hod. do 31.07. do 19.00 hod. a od 16.08. od 08.00 hod. do 31.08. do 19.00 hod. a každý párný rok od 01.07. od 08.00 hod. do 15.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 08.00 hod. do 15.08. do 19.00 hod.

Otec je oprávnený si prevziať dieťa priamo v školskom zariadení po ukončení vyučovania, v prípade, že dieťa nebude v školskom zariadení z akéhokoľvek dôvodu v čase jeho odovzdania, tak je matka povinná otca o tejto skutočnosti vopred informovať a odovzdať dieťa minimálne 50 metrov pred prvým uzamknateľným vchodom jej bydliska.

Otec následne dieťa vráti minimálne 50 metrov pred prvým uzamknateľným vchodom bydliska matky. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť. V prípade, že matka riadne neodovzdá dieťa otcovi v čase realizovania styku alebo dieťa neodíde s otcom v čase realizovania styku, tak je matka povinná nahradiť otcovi náklady na cestovanie vo výške 100,- eur, ktoré sú splatné do 7 kalendárnych dní od nezrealizovaného styku a to na účet otca.

Táto úprava bude realizovaná do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.“

4. Podľa § 362 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj len „CMP“), o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Z dikcie Civilného sporového poriadku, a to § 325 a nasl. je zrejmé, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie. S poukazom na § 2 ods. 1 CMP predstavuje § 362 CMP výnimku z takej všeobecnej konštrukcie, kedy o návrhu podanom v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd (porovnaj aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Ndc/14/2016 zo dňa 12.01.20217).

6. Nakoľko návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline sp. zn. 14CoP/67/2024, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/260/2018-900 zo dňa 29. novembra 2022, o návrhu otca maloletého dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní zo dňa 12.4.2024, krajský súd ako súd príslušný na rozhodnutie o neodkladnom opatrení podľa § 362 CMP, bez nariadenia pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP), zhodnotením skutočností vyplývajúcich z návrhu otca zo dňa 12.04.2024 a zistením krajského súdu z predloženého spisového materiálu pri aplikácii citovaných zákonných ustanovení, dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie otcom požadovaného neodkladného opatrenia. Návrh otca preto v zmysle § 328 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP zamietol.

7. Z obsahu spisového materiálu k momentu rozhodovania Krajského súdu v Žiline vyplýva, že vo veci rozhodol Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. 31 P/260/2018-900 dňa 29. novembra 2022. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal odvolanie otec, o ktorom odvolaní rozhodol Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 22. júna 2023 sp. zn. 17CoP/21/2023. Proti tomuto rozsudku podal dovolanie otec, o ktorom dovolaní rozhodol Najvyšší súd SR ako súd dovolací, a to uznesením sp. zn. 7CdoR/18/2023 zo dňa 28. februára 2024 tak, že sa rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 22. júna 2023 sp. zn. 17CoP/21/2023 zrušuje a vec vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a určil, že v danom prípade bude týmto odvolacím súdom Krajský súd v Žiline.

8. Otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 12.04.2024 poukázal i na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 551/2023-42 zo dňa 14.12.2023, s ktorým sa krajský súd dôsledne oboznámil.

9. Krajský súd vo vzťahu k návrhu otca zo dňa 12.04.2023 považuje za podstatné uviesť, že otec ho časovo viazal, tak, že „Táto úprava bude realizovaná do právoplatného rozhodnutia vo veci samej“.

10. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Podľa § 330 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

16. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa.

17. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

18. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej „Zákon o rodine“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

20. Neodkladným opatrením súd upravuje pomery účastníkov konania, v prípade maloletých detí upravuje starostlivosť o maloleté deti, t. j. rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom, a to s ohľadom na situáciu a záujem maloletých, ktoré vyžadujú neodkladný zásah súdu. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodíť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov.

21. Ako vyplýva z § 325 CSP a § 360 až § 369 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť len z dôvodu, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená, a v konaniach, ktoré sú upravené v CMP aj vtedy, ak je ohrozené zabezpečenie výchovy a starostlivosti o mal. dieťa, a v konečnom dôsledku tiež, ak to vyžaduje verejný záujem. Jednotlivé osobitné neodkladné opatrenia upravené v tretej časti CMP nepredstavujú taxatívny výpočet neodkladných opatrení, ktoré je možné nariadiť v režime uvedeného zákona, samostatná úprava v týchto osobitných prípadoch len zdôrazňuje ich procesné osobitosti. Charakter neodkladného opatrenia umožňuje, aby súd pred rozhodnutím o návrhu na jeho nariadenie, nevykonal výsluch účastníkov, ani si nevyžiadal ich vyjadrenie. Súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom. Vychádza spravidla len z návrhu, zohľadňujúc jeho obsah a výpovednú hodnotu pripojených listín, nakoľko pomerne krátka lehota na rozhodnutie nevytvára

priestor pre plnohodnotné dokazovanie (§ 329 CSP), čo je dané samozrejme charakterom tohto inštitútu spočívajúceho v potrebe bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. V návrhu teda musia byť uvedené rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a tieto skutočnosti musia hodnoverne osvedčovať dôvodnosť požadovaného postupu z hľadiska toho, čomu sa má poskytnúť ochrana. Listinné dôkazy majú pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie, ktoré má v tomto prípade povahu osvedčovania, čo znamená, že osvedčené skutočnosti spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Je preto povinnosťou navrhovateľa neodkladného opatrenia dosiahnuť hodnoverné osvedčenie tvrdených skutočností. Z dikcie zákona tiež vyplýva, že potreba úpravy musí byť naliehavá, potrebná a musí byť odôvodnená individuálnymi okolnosťami prípadu. Je osvedčená len vtedy, ak okrem osvedčenia existencie právnych vzťahov medzi účastníkmi, je osvedčené aj ohrozovanie, alebo porušenie konkrétneho práva, ktorému je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia, teda existencia stavu, ktorý neznesie odklad. Predbežná ochrana nedôvodného (neosvedčeného) nároku by bola v rozpore so zmyslom a účelom neodkladného opatrenia.

22. Podľa jedného zo základných princípov mimosporového procesu vyjadreného v čl. 4 CMP, ktoré odvolací súd aplikuje pri svojom rozhodovaní, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho „najlepšom záujme“. Inými slovami, objektívnym explicitne stanoveným zákonným kritériom pre rozhodnutie vo veci maloletého je „záujem maloletého dieťaťa“, čo korešponduje s podstatou a účelom základného práva maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť a tomuto právu zodpovedajúcemu základnému právu obidvoch rodičov na starostlivosť a výchovu o svoje dieťa. Obsah týchto práv je homogenizovaný nielen v práve, ale súčasne aj v povinnosti na sústavnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj dieťaťa v zmysle ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) zákona o rodine. Pokiaľ teda ide o záujem maloletého dieťaťa, súd musí tento vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu (porov. I. ÚS 378/2019).

23. Pripomína odvolací súd, že inštitút neodkladného opatrenia v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o mal. dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú jeho práva zjavne ohrozené. V prejednávanej veci krajský súd nezistil, že skutočnosti uvádzané otcom v návrhu sú takými skutočnosťami, ktoré by odôvodňovali zmenu výchovného prostredia maloletého, tak ako navrhoval otec, teda zverenie do jeho osobnej starostlivosti. Nariadenie neodkladného opatrenia, neslúži podľa krajského súdu na to, aby sa ním upravovali ad hoc vzťahy a situácie, ktoré je možné upraviť v konaní vo veci samej. Rovnako neslúži neodkladné opatrenie ani na to, aby súd bez potrebného dokazovania a riadneho posúdenia vstupoval do už existujúcej súdnej úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom. Neodkladné opatrenie má byť výnimočným iba pre prípad osobitnej potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Takáto potreba v danom prípade nie je daná, keď otec má styk s maloletým A. upravený právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím do takej miery, ktorá je dostatočná pre rozvíjanie a zachovanie vzťahu medzi otcom a synom.

24. Pokiaľ otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvádzal, že on ako otec matku vopred informuje, že sa chce so synom stretnúť skôr, t.j. chce zachovať zaužívaný režim nastolený v CDR L. na základe výroku II. uvedeného uznesenia, tak matka nechá otca pokojne (zámerne) sedieť v aute a synovi radšej pustí televízor len, aby otec nemohol byť s dieťaťom dlhšie a úprava styku je stanovená na čas, kedy je v meste H. dopravná špička a otec pri presune s dieťaťom je viac v aute ako vonku, tak krajský súd túto argumentáciu otca posúdil, avšak nemohol ju vyhodnotiť ako takú, ktorá by odôvodňovala nevyhnutnosť súdneho zásahu v podobe vyhovenia otcovmu návrhu, keďže zásah súdu do výkonu rodičovských práv a povinností by mal nastať len v mimoriadnych prípadoch, ktorými nie sú tieto otcom uvádzané okolnosti.

25. Krajský súd posudzoval i tvrdenia otca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v zmysle ktorých „Nutnosť okamžitej zmeny vyplýva aj zo skutočnosti, že otec nemôže byť počas letných prázdnin so synom ani raz neprerušene aspoň 14 dní, čo je úplne v rozpore s bežnou súdnou praxou a bežnou úpravou styku otca s dieťaťom. Súčasne rozhodnutím žiadame uložiť matke sankciu za znemožnenie alebo nerealizovanie styku, pretože z doterajšieho priebehu odovzdávania dieťaťa vyplýva, že matka znemožňuje realizáciu styku a nie je motivovaná otcovi dieťa odovzdať, naopak je motivovaná robiť naschvál a prípadne aj nezdvíhať telefón v čase odovzdávania dieťaťa. Súčasne je táto sankcia nevyhnutná z dôvodu, že matka neumožňuje otcovi ani náhradný termín styku, ak otec nemôže byť s

dieťaťom z dôvodu na strane matky. Nutnosť uložiť sankciu vyplýva aj z toho, že otec je jediný povinný cestovať, pričom matka sa v žiadnom rozsahu nepodieľa na nákladoch za cestovanie“. Ani z týchto tvrdení však podľa odvolacieho súdu nevyplývajú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali naliehavosť zásahu súdu v podobe neodkladného opatrenia.

26. V tomto štádiu konania o návrhu otca - navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia vo vyvolanom odvolacom konaní, tak krajský súd dospel k záveru, že nebola v zákonom požadovanej miere a intenzite osvedčená jedna zo zákonom vyžadovaných podmienok pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to osvedčenie takých skutočností, ktoré odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Tiež odvolací súd nemohol konštatovať naplnenie podmienok stanovených § 361 CMP. S ohľadom na potrebu kumulatívneho naplnenia zákonom stanovených podmienok pre možnosť vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, tak za konštatovaného nesplnenia kumulatívne vyžadovaných podmienok a ani podmienok § 361 CMP bolo potrebné krajským súdom vo vyvolanom odvolacom konaní návrh otca - navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Odvolací súd pritom považuje za potrebné zvýrazniť, že jeho závery sú konštatované výlučne pre toto štádium konania a výhradne pre účely rozhodovania o návrhu navrhovateľa zo dňa 12.04.2024 na nariadenie ním požadovaného neodkladného opatrenia.

27. Krajský súd teda v zhŕňajúcom závere uvádza, že doposiaľ zistené skutočnosti (k momentu rozhodovania odvolacieho súdu) nepreukazujú naliehavú potrebu okamžitého zásahu súdu, keďže práva a oprávnené záujmy maloletého dieťaťa neboli bezprostredne ohrozené. Akcentuje sa na tomto mieste, že zmyslom a účelom neodkladného opatrenia je rýchla a účinná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci, pričom nepredstavuje samo o sebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná, ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto sú jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a listinách predložených navrhovateľom neodkladného opatrenia, prípadne inými účastníkmi konania.

28. Vzhľadom na rýchlosť konania o neodkladnom opatrení vyžadovanú procesnými predpismi (CSP, CMP), nemôže byť aktivita navrhovateľa neodkladného opatrenia nahradzovaná ani v rámci vyšetrovacej zásady, ktorá ovláda mimosporové konanie aktivitou súdu. V tomto smere je potrebné podotknúť, že zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, o ktorom súd má rozhodnúť v zákonnej lehote, mal vykonávať dokazovanie. V konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie povahu osvedčenia, čo znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva, legitimizuje vyhovujúci výrok, resp. výrok zamietavý. Posúdenie, či je v konkrétnom prípade nevyhnutná bezodkladná ingerencia do pomerov účastníkov, je ponechaná výlučne na úvahe súdu, pričom v konaní starostlivosti súdu o maloleté deti súd posudzuje nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia z hľadiska záujmov maloletého dieťaťa, ktoré však nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

29. Vzhľadom na to, že otec podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu, krajský súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo vyvolanom odvolacom konaní zamietol.

30. O trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia súd s poukazom na § 58 CMP nerozhodoval, nakoľko ide o prípad rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní.

31. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.